

SLOVENE

Štev. 77. **POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD.** Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v sredo, 6. aprila 1904.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
V sprejema naročilo, in sicer in reklamacije. —
In sicer se računajo enostopna petična (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrtva
20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Makedonsko vprašanje.

(Od našega stalnega dopisnika.)

Belgrad, 31. marca.

Pomladni klic zveni po naravi, zemlja se vzbuja, gora zeleni, a narod po Makedoniji prihaja vedno bolj do prepričanja, da z reformami ne bo nič, in da nič biti ne more. Dogodki na bližnjem Iztoku se vedno bolj razvijajo in obračajo nase pozornost sveta, ki se zanima za razvoj tega balkanskega vprašanja. Nemiri v Makedoniji pri sedanjih razmerah ne morejo in ne bodo pojenjali. To vé Rusija, vé Avstrija, vé tudi Turčija. A reform neče izpeljati, temveč jih odlašajo in zavlačuje, ker se zanaša na izjavo Rusije, da ne bo dovolila okupacije Makedonije. Sama pa izživlja narod in čuva kaporu, da ima navidez povod za klanje krščanskega prebivalstva, katero hoče iztrebiti iz Makedonije na korist Mohamedancem. Lanski vstanek ji je dal vzrok, da je pobila in raztepla na vse kraje več tisoč kristjanov, tako da so po nekaterih krajih krščanski Srbi in Bolgari v manjšini napram Turkom, s katerimi drže tudi Grki, Čincari in Židje. Treba je še uničiti nekaj tisočev krščanskega ljudstva, potem bo svetil le turški mesec nad Makedonijo. Popolnoma pa jih ne bo uničila, tega tudi ne mara. Nekaj jih rabi za svojo »rajo«, da ji nadomešča živino.

Reformni državi, to sta Rusija in Avstrija, ne pritiskata s potrebno silo na turško vlado, temveč ji dovoljujeta, da ju vleče za nos. To se more tudi razumeti, ker Rusija ima roke na pol zvezane z vojsko na daljnem Iztoku, in zato nima več potrebne moči, pa tudi ne volje, da bi stavila Turčiji odločne zahteve, a Avstrija vodi na Balkanu sploh čudno politiko, da se zdi, kakor bi

samo čakala, da izbruhne v Makedoniji zopet vsaj, ker bi potem najlažje dospela do zaželenega cilja, do Soluna. Sedaj se reformni načrt ne izvršuje. Vodijo se pogajanja, kako naj se preosnuje makedonska žandarmerija.

Turčija je enkrat pod pritiskom vse Evrope dovolila, naj se v Makedoniji in Stari Srbiji upelje žandarmerija s krščanskimi častniki, sedaj pa noče o tem slišati ničesar, češ, da bi trpela njena suvereniteta, in zahteva, da se zmanjša število tujih častnikov in podčastnikov, ki so bili določeni za vstop v makedonsko orožništvo. Kadar se glede tega doseže sporazumljenje, pa nastane še glavno vprašanje: Kako se bo žandarmerija, katero vodijo tujezemski častniki, obnašala napram turški gosposki? Kako bo nastopala evropska žandarmerija v onih pokrajinah, kjer red a niti po imenu ne poznajo? Tam se dogajajo vsak dan umori, zažigi, pustošenja, in vsi ondodni Turki se bodo uprli tujim orožnikom, a krščansko prebivalstvo bo ta prepir plačevalo s svojo krvjo.

Smešna je turška trditev, da Arnavti branijo sultanu izvajanje reform, ker je njihov tako malo, da o njihovem odporu niti govoriti ni vredno. Arnavti so samo plašč, za katerim skrivajo Turki druge vzroke. Oni hočejo imeti na Balkanu vsaj, da nadvlada mohamedanski življenj nad krščanskim.

Splošno vlada prepričanje, da z reformami ne bo nič, in ravno tako prevladuje mnenje, da od avtonomije Makedonije brez okupacije od strani kake tuje države za prebivalstvo ne bi bilo koristi. Takšna avtonomija se ne da niti misliti, to zatrjujejo vsi, ki poznajo ednošaje makedonskih narodov. Srbi in Bolgari v Makedoniji so danes že v znatni manjšini napram drugim narodnostim, a pri tem so gospodarski znatno slabši, in danes najbrže od njih ni večjih in zatiranejših sužnjev na vsej zemlji. Avtonomija

brez pomoči kake tuje države bi dovela to ljudstvo v še slabši položaj. A Avstrije se srbski in bolgarski narod v Makedoniji bolj boji, kakor pa Turčije! — Morda je ta strah pretiran, neosnovan, a tako je.

Francoski gostje v Pragi.

K veliki češki glasbeni slavnosti, ki se je vršila ob praznikih tri dni v Pragi, je prišlo tudi nekaj gostov iz Francije. Vzprejela jih je posebna deputacija, njej na čelu praški župan, dr. Srb. Češka pevska društva so pri vzprejemu pela francosko marseljezo in češko narodno himno. — Vzprejem je bil iskren, po vseh čeških mestih, kjer so se ustavili francoski gostje, so bili pozdravljeni in vzprejeti od mestnih županov. Nekje so jim ponudili pri vzprejemu po stari slovaški šegi kolača.

Garibaldi o avstrijskem vprašanju.

Dunajska »Zeit« piše: Ric. Garibaldi se je razgovarjal te dni z nekim politikom o Avstro-Ogrski, Italiji in južnih Slovanih. Garibaldi je naglašal, da stoji v mednarodnih vprašanjih na stališču narodnosti in samouprave. Rekel je: »Avstriji, ki narode s silo tlači pod osrednjo vlado, in ki bo skoraj izročena pangermanizmu, takšni Avstriji je treba odtrgati italijanske province, taka Avstrija nima pravice na posest italijanskih provinc, ne pravice, da si priklupi kaj Balkana. Ali ni mogoča drugačna Avstrija, kateri bi mogel biti prijatelj, ki se odreče Trientu in Trstu? Takšna Avstrija bi morala nehati s centralizmom gnjetiti narode in koketirati s pangermanizmom; morala bi se postaviti na federalistično podlago, dajoč narodom najširšo avtonomijo in ravnopravnost, a svoje poglede bi morala obrniti na iztok, mestu na sever. Takšna Avstrija bi bila ideal narodnostne države in bi bila čvrsta trdnjava proti imperialistično-reakcionarnemu pangermanizmu in proti avtokratskemu panslavizmu. Tedaj bi Italiji bilo lahko zaeno z Avstrijo rešiti balkansko vprašanje in poskrbeti, da izgine iz Evrope Turčija. Tako bi Avstrija lahko posegla do Soluna, ker bi nam na vzhodni obali adrijskega morja avtonomna Albanija zajamčila naš položaj.«

Balkan.

Carigrad. Ruski in avstrijski poslanik sta proti izročila novo ncto, v kateri najodločnejše ponavljata svojo zahtevo glede preosnovitve makedonskega orožništva in glede števila častnikov in podčastnikov, ki jih mora porta sprejeti v orožniško službo.

Carigrad. V Armeniji v Mušu je zbranih 11 turških stotnij; v kratkem jih pride tja še 7.

Budimpešta. »Pester Lloyd« priobčuje intervju z bolgarskim ministrom-predsednikom Petrovom. Ta je izjavil, da se bo po njegovem mnenju državam posredilo izpeljati svoje reformne načrte. Vsekakor se bo s preosnovo žandarmerije položaj zboljšal, ker vir vsega zla leži v izjemnem stanju, v katerem se nahaja bolgarsko prebivalstvo Makedonije.

Dunaj. S sporazumljenjem avstrijskega poslanstva v Carigradu je državno vojno ministrstvo poslalo oklic na več častnikov, ki so se svoj čas oglasili za vstop v makedonsko orožništvo, da brzojavno naznani, ako pod določenimi pogoji prestopijo v službo. Potem bo vojno ministrstvo izbralo par častnikov, ki takoj odrinejo na Balkan, da bodo 20. t. m. že v Solunu. Ti vstopijo v makedonsko žandarmerijo, kjer dobe posebno uniformo. V svoji novi službi bodo urili orožnike, a vodstvo nad orožniki obdrže turški častniki.

Carigrad. Iz Skoplja se potrjuje, da sta se podvrgla turški oblasti dva voditelja albanskih nemirov v okraju Djakova.

Sofija. V Lom Palanki nastajajo nemiri vsled umora nekega mladega Makedonca. Govori se o ritualnem umoru; prebivalstvo nastopa sovražno zoper žide.

Iz brzojavk.

Dunaj. »Magyar Szó« piše, da misli minister Khuen na ustanovitev madjarske šole na Dunaju, ki bi se nastanila v poslopju cgrskega ministrstva. Znano je, da 300.000 dunajskih Čehov nima nobene šole.

Dunaj. Avstro-ogrski poslanik grof Dumba se vrne 11. t. m. v Belgrad.

Dunaj. Ta teden pridejo ogrski ministri na Dunaj, kjer se snide skupna mini-

LISTEK.

Huculski piruhi.

Rusko Podolje, 29. sušca.

Pri vas na Slovenskem pričenjajo sedaj, ko to pišemo, barvati velikonočne piruhe. Ko bo na velikonočno nedeljo po vstajenju mati prinesla lepo pobarvana jajca na mizo ter jih pričela razdeljevati med člane svoje družine, naj nikdo ne misli, da je to izvirna slovenska navada ali da znajo slovenske mamice in mladenke najlepše barvati jajca. Od kod se je vzela navada, da se barvajo velikonočni piruhi, ne vem, toda gotovo mora biti zelo stara. To se da sklepati že iz tega, ker je tako razširjena. Pobarvana velikonočna jajca se vidijo na Laškem in na Nemškem in v raznih drugih krajih. A najbolj se je spojila z duhom naroda in do največje umetniške dovršenosti dospela je ta navada pri maloruskih Huculih.

Kdo so Huculi?

Ako bo kakšnega Slovenca zanesla usoda v naše kraje, v vzhodno Galicijo, Bukovino ali jugozahodno Rusijo, našel bo čisto o vsakem letnem času na mizi v šoli

ali v salonu svojega gospodarja krasno pobarvana velikonočna jajca. Ako bo nanje napeljal pogovor, začul bo hitro besedo Hucul. »Huculi« so največji mojstri v barvanju jajec, kakor tudi sploh v ruski domači umetnosti. Kdor si je ogledal nekaj huculskih velikonočnih piruhov, bo rad pritrldil tej sodbi svojega gostoljubnega gospodarja.

Huculi so rusko pleme, ki živi na jugo vzhodnih Karpatih, v vzhodni Galiciji in v Bukovini in deloma v ogrskem komitatu Marmaroš. Vseh skupaj je nekaj nad 100.000 duš, njihovo središče je mesto Kolomeja v Galiciji. Huculi imajo v svojem jeziku, značaju in navadah toliko posebnega, da jih nekateri učenjaki nočejo priznavati za pristne Ruse, ampak jih smatrajo za porušen tuj narod. Tako n. pr. trdi stari učenj slavist, kanonik Anton Petruševič v Lvovu, da so Huculi potomci mongolskih Polovcev, ki so se pred Tatarji umaknili v Karpate. Drugi zopet imajo Hucule za pristne predstavitelje maloruskega naroda. Ker je težko dognati, kaj je prvotni znak kakšnega naroda in kaj se je pozneje od drugod med njega vrnilo, je tudi nemogoče

označiti, kje se je ta prvotni značaj narodov ohranil najbolj čist.

O Huculih je gotovo, da pripadajo sedaj k ruskemu narodu, a da bi bili prvotno neslovanskega rodu, ni dosti dokazano in ni verjetno. Hucul stoji še na zelo nizki, malo da ne prvotni stopinji omike, morda na najnižji med vsemi maloruskimi plemeni. Njegova obleka je čisto samo iz dveh kosov platna, ki mu spredaj in zadaj na vrhovi visita od ledij navzdol. Podobno prvotno je tudi njegovo življenje in stanovanje. Evropejski Slovan, ki bi prvič zagledal takega pristnega Hucula, bi na prvi pogled težko verjel, da je to njegov »brat Slovan«. Raje bo mislil, da prihaja on od kod iz srednje Azije ali od severnega tečaja. In vendar je ta navidezni pračlovek popoln Slovan, poseda nenavadne duševne zmožnosti in je v visoki meri zmožen omike, ako le zaide med pralese njegovih gora. Glavna poteza v značaju Hucula je nenavadna zmožnost in nagnenje do umetnosti v vseh njenih oddelkih.

Huculski narodni ples »kolomejka« je postal narodni ples vseh Malorusov. Kolomejka je nenavadno živahna, polna najrazličnejših figur, v njej se

takorekoč telesno zrcali duševno življenje Hucula. In Hucul ljubi strastno svoj ples »kolomejko« in svojo godbo. — Dalje se imenuje »kolomejka« tudi neka stalna pesniška oblika, v kateri izraža Hucul svoje misli in čustva. Primes take »kolomejke« je sledeča:

»Nema tancu nad vsm v sviti, jak ta kolomejka,
ona dušu virivaje iz moga serdejka.
Jak zagraju, zaspivaju, tuga izčesa je,
bo ta naša kolomejka taku silu maje.«

Čudovito krasna so rezbarska dela huculska. Pristne huculske omare, skrinje itd. krasijo salone poljskih plemenitašev. Rusinski nadškof in metropolit v Lvovu grof Septicki ima škofovsko pastirsko palico, ki je neverjetno fino delo necega nekega Hucula. Seveda propada, največ po krivdi avstrijske osrednje vlade, ki vidič, da ne more Galicije ponemčiti, hoče iz nje samo izsesati, kolikor največ more, potem jo pa prepustiti njeni osodi; v novejšem času strašno propada blagostanje in umetnost huculska. Ako pojde tako dalje, bo to, nekaj tako krepko, ponosno in živahno slovansko pleme, moralno in gospodarsko popolnoma propalo.

straka konferenca, da določi skupni proračun za l. 1905. Predložil se bo potem v maju delegacijam. Ker se bodo drugo leto vivali topovi v znatno večji meri, bo kredit za nove topove, ki je znašal za letos 15 mil. kron. precej višji.

Rim. Bivši tajnik eke-ministra prosvete, N a s i - j a, prof. L o m b a r d o je pobegnil. Nasi je poklican pred parlamentaraj odbor, da poda svojo izjavo.

B u d i m p e š t a. Listi poročajo, da se snuje ogrska konservativna stranka. Vsepehe bi si ta stranka mogla priboriti le v družbi z ogrsko kršč. ljudsko stranko.

B u d i m p e š t a. Na strankarskem shodu ogrske soc. demokracije je poročalo strankino vodstvo, da politična strankarska organizacija šteje 40.000, strokovna društva 45.000, izobraževalna društva 15.000 članov. Na shodu je bilo 651 delegatov.

Belgrad. Novim ruskim poslanikom v Belemgradu je imenovan K o n s t a n t i n A k o d r e v i č G u b a s t o v.

Berolin. V južno Afriko na bojišče se je zopet odpeljalo 26 častnikov in 350 mož.

Rim. Tukajšnji listi skušajo očitni nevspeh senatorja Miraglie glede vinskega vprašanja prikriti. Neki list opominja Avstrijo, naj v vinskem vprašanju odjenja.

Berolin. »Lokalanzeiger« poroča iz južnozahodne Afrike, da se je major B l a s e n a k 28. marca pri Okahandiku udaril z Hererosi ter jih premagal. Sovražniki so imeli mnogo izgub.

Rusko-japonska vojska.

Včerajšnje brzojavke so poročale, da so Japonci zasedli mesto Vidžu ob Jalu reki. Ako se ta vest potrdi, kar se pa dosedaj še ni zgodilo, bil bi to znaten uspeh Japoncev. — Vidžu lahko smatramo za ključ prehoda preko Jalu reke. Dosedaj je potrjeno le, da so Japonci 3. t. m. zasedli Söngčün, ki leži komaj 25 kilometrov severno-vzhodno od Čöngčija, kjer se je vršila 28. m. m. znana bitka. Da so prehodili teh 25 kilometrov, so Japonci rabili šest dni. Oddaljenost od Söngčüna do Vidžu pa znaša 60 kilometrov in toliko bi bili prehodili Japonci od 3. do 4. t. m., torej tekem 24 ur? Vest, da bi bili Japonci zasedli že Vidžu, je torej skoro popolnoma neverojetna.

Z vsemi za ofenzivo potrebnimi pripravami niso Japonci niti pri prvem svojem vojnem koru gotovi. In predno niso priprave do zadnje točke izvršene, do tedaj ni misliti na resno akcijo. Dosedaj je ves prvi japonski vojni kor na Koreji.

Gibanje čet.

L o n d o n, 5. aprila. Prednja straža iz Pjōngjanga odšla japonske armade je došla včeraj dopoldne ob 11. uri v Vidžu (?). Rusi so ostali le še v izvršnih utrdbah na južni strani reke Jalu. Iz kitajskih krogov se poroča, da je sedaj na severni strani reke Jalu koncentriranih do 100.000 Rusov. Zajedno z japonsko zahodno armado so se pomaknile tudi vse vojne naprave iz Pjōngjanga proti severu. V Pjōngjangu ostane le majhna posadka. Izkrcavanje čet pri Čemulpu je prenehalo. Dvajset v boju pri Čöngčiju vjetih Rusov so Japonci pripeljali v Pjōngjang.

Petrograd, 5. aprila. Neki dopisnik ruske brzojavne agenture poroča iz Liaojanga: Ker so Rusi ponudili visoke cene, jim Kitajci pripravljajo vse potrebno v mestu in na deželi. Iz Sanghaja došla angleška poročila, da si Rusi v Mandžuriji s

silo nabavljajo živil, so popolnoma izmišljena. Kitajci radi prodajajo svojo živino in izpraznujejo svoja stanovanja ruskim četam. V Inkavu čaka 11 trgovskih parnikov na blago. Carjev namestnik dovoljuje izvoz blaga le v nevtralna pristanišča in še tja le, ako se vložijo pri rusko-kitajski banki toliko vsoto, kolikor je vredno blago. Ko dojde ladja v nevtrarno pristanišče, se kavejja vrne. Zdravstveno stanje v Liaojangu in v drugih taboriščih je zelo ugodno.

T o k i o, 5. aprila. Ruske konjeniške straže stoje, kakor se poroča iz Japonske, od Takubana do reke Jalu. Rusi zasedajo višine ob rednem obrežju z topništvom, napravljajo med Antungom in Kienkiengom nakope in vtrdbe, toda v teh vtrdbah puščajto le malo topov. — Pri Antungu stoji 30.000 Rusov. Bržkone so si Rusi izbrali ta kraj za podlago svoje armade, ki naj brani prehod čez Jalu. Rusi se vedno spoprijemajo z japonskimi prednjimi stražami. Vse kaže, da se bo bila v antunški okolici velika bitka.

S š u l, 5. aprila. Japonske čete, ki se sedaj izkrcujejo, so železniške čete, ki bodo gradile železnico med Ššulom in Vidžu.

Petrograd, 5. aprila. »Harbin. Vestn.« poroča iz Ljaojana: Naša mirna postaja se spreminja polagoma v vojno taborišče. Tu gospoduje general Linevič s svojim štabom. Val ruski prebivalci so oboroženi. Večina žen in otrok je odpotovala v evropsko Rusijo in Sibirijo, za katero potovanje je železniška uprava izplačala svojim uradnikom trikratno mesečno plačo. Zivila so že sedaj precej draga in se še vedno draže, tako da uradnikom ne zadošča njih plača.

Vladivostok.

V l a d i v o s t o k, 5. aprila. Mnogo prebivalcev, ki so bili odšli, se je zopet vrnilo. Usurska železnica je zopet odprta za sebnemu prometu.

Port Artur.

T o k i o, 5. aprila. Sem se poroča, da je vhod v portartursko pristanišče po zadnjem poskušanem blokiranju mnogo ožji in je sedaj širok le še 150 metrov.

Petrograd, 5. aprila. Ruska brzojavna agentura poroča iz Port Arturja: Carjev namestnik Aleksejev se je vrnil predvčerajšnjim v Mukden. Veliki knez Boris Vladimirovič je včeraj odpotoval k operacijski armadi. Sovražnika ni videti.

Vjetniki.

Berolin, 5. aprila. »Berl. Tagblt.« poroča iz Harbina: 9. marca so došli v vojaškem spremstvu sem prvi vojni vjetniki. Bil je to rekognosicijski oddelek, katerega so zajeli kozaki, obstoječ iz enega japonskega majorja generalnega štaba, Tsubira, iz 4. vojakov, 2 civilno napravljenih Japoncev, iz majorjeve soproge in njene služkinje. Pri vjetnikih so našli razven orožja, streljiva in denarja, tudi zelo dobre zemljevide severne Koreje in Mandžurije. Ko so došli vjetniki v Mukden, vršila se je proti njim preiskava.

General Dragomirov o vojski.

»Japonska armada boleha, dasiravno je tako blizu bojišča, na organizacijski slabosti, na pomanjkanju konjenice in transporta«, tako piše v nekem ruskem listu general D r a g o m i r o v, izvršten taktik in strateg ruske armade. Dalje še trdi Dragomirov: »Slabost bo Japonce gotovo prisilila, da premete svojo operacijsko črto na korejska obrežja, ako hočejo prodirati. Dogodi pa se tudi lahko, da se Japonci omeje na brambo Koreje, ko so se polastili dveh ali treh vtrjenih krajev. Niti v prvem, niti v drugem

ko huculskih piruhov ima profesor Š u h i e v i č v Lvovu. On je temeljito proučil Hucule in napisal o njih učeno in zanimivo delo, pod naslovom »Huculščina«. Doslej so izšle »Huculščine« tri obširne knjige, istočasno v peljakem in v rusinskem jeziku. Češki grof H a r a c h, ki se tudi zelo zanima za Rusine, je nekoč prosil dotičnega gospoda profesorja za nekaj taci huculskih piruhov. On mu jih je poslal in neka češka tovarna jih je jela ponarejati v steklo. Tak v steklo ponarejeni huculski piruh je v resnici čudovito krasen in se prodaja med Čehi in Nemci po kroni. »Zakaj pa vi, Rusini, sami ne izdelujete tega?« vprašal sem gospoda profesorja. — »Zato je potreba Čeha«, odgovoril mi je on.

Seveda je za pisanje takega jajca potreba poleg umetniškega ukusa tudi velike spretnosti in potrpežljivosti. Jajce se mora prevleči z voskom, v vosek se vpišejo gotovi obrasci z gotovimi barvami, potem se vosek v vroči vodi stopi in jajce ima prvo barvo. Tako je treba nanesti še druge, tretje i. t. d. Ko je tako Hucul z največjo vztrajnostjo pobarval svoje jajce, da ga dečkom, ki streljajo na njega s krajcarji!

slučaj se po mojem mnenju ne morejo daleč oddaljiti od obale. Za nas je bramba železnice velikega pomena, četudi ji Japonci ne morejo škodovati, ker je 200 vrst oddaljena od reke Jalu in je ta reka sedaj še v naši oblasti. Kar se tiče našega brodovja, se še sedaj vidi, da bo dobro izvršilo svojo na logo. Isto pričakujem tudi od čet na kopnem». Nato svari pred poročili, ki prihajajo z bojišča, ker so večinoma zlagana, kakor v rusko-turški vojski.

Promet na železnicah.

»Novoje Vremja« piše od Bajkalskega jezera: »I na bajkalski i na mandžurski železnici se je promet dosedaj vršil zelo redno. Temu je v prvi vrsti vzrok vzorna delavnost prometnega ministra, ki se ne boji nobenega še tako nizkega dela. Sam se večkrat vstopi v vrste delavcev in dela na delu delavcev. Potoval sem s sibirskim ekspresnim vlakom v Irkutsk. Bilo nas je šest civilistov, med njimi vojni dopisnik »Berl. Tagblatt«, ki je zelo občudoval redni promet in navdušenje v vojsko idočih častnikov. V vlakcu je vladalo splošno veselje, kakor da gredo na svatovanje in ne na tako krvav ples.«

Ruska požrtvovalnost.

Vojna uprava je sklenila, da bo dobival vsak vojak na skrajnem Vzroku po tri kosčke sladkorja vsak dan. Za vsa tamošnja vojska sestavljali bi ti trije kosčki sladkorja vsak dan jeden poln vagon. Ko so doznali petrograjski trgovci s sladkorjem o tej nakani vojne uprave, ponudili so isti, da hočejo darovati istej vsak dan, dokler traja vojna, zgoraj imenovani vagon sladkorja.

Ruski listi o vojski.

V listu »Rus« opozarja neki častnik ruske vojske na zvičajnost Japoncev. »S tem dejstvom — piše — moramo računati in potrebno je, da že sedaj ukrenemo varstvene naredbe. Naši vojskovodje bodo skušali to v dejanju izvesti, toda tudi od naše strani moramo opozoriti na neke točke. Treba je biti opreznimi nasproti signalom, ki prihajajo od strani, kjer se nahaja sovražnik. Naše signale moramo potem takoj zamenjati s takimi, ki so Japoncem neznani in teh se je treba strogo držati. Posebno treba pozor imeti na bokih, izlasti, ako je tam grmovje ali trava. Največa opreznost je pa potrebna po noči. Paziti moramo na soteske, ovinke cest, na vsako samotno hišo, vsako kočjo. Izlasti se morajo stražiti hiše, ščori in železniški vagoni, kjer bivajo naši vojskovodje, ker je gotovo, da bodo Japonci skušali na vsaki način, da jih umoré. Kako naj se torej čuvamo? Meni se zdi, da bi bilo umestno, ako si nabavimo pse, kakor so to storili tudi Nemci v vojni 1870—1871. Vsaka kompanija, vsaki eskadron, baterija, vsaka stotinja naj bi imela tri do štiri pse. Te umne živali bodo že od daleč zavohavale skrite ljudi, pred njimi svarile, oziroma pomagale, da se jih odkrije. Pred vsakim šolom, hišo in vagonom bi morali biti zraven vojaške straže tudi psi.«

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. aprila.

Ljubljanski škof je seveda zopet na vrsti pri »Narodovcih«, kakor zmiraj. Zdej ga napadajo zaradi pastirskega lista, ki ga je izdal za Nemce, in v katerem odvrča Nemce od agitacije »Los von Rom«. Noben pameten človek ne more videti v tem kaj nepravilnega, kajti katoliški škof je vendar v prvi vrsti poklican za to, da brani katoliško vero. Pismo je pisano jako lepo in taktno. Škof dokazuje, da je neopravičen izgovor ljubljanskih Nemcev, da zanje ni preskrbljeno v verskem oziru, ter jim našteva, kaka bogoslužna opravila vse se opravljajo v Ljubljani za Nemce. Škof pravi dalje, da nemštvo in protestantizem nista identična, ter da odpor slovanstva proti nemštvu pri nas ni noben zadosten razlog, da bi morali zaradi tega Nemci odpadati od cerkve. Na to pa »Narod« v svoji frivolnosti piše: »Tako se še nikdar noben škof ni Nemcem ponujal in vailjeval, kakor sedaj škof Anton Bonaventura. Ta poslanica ni drugzega, kakor ljubavna ponudba...« itd. Nato pa mora seveda udariti tudi po nas, češ, da »lista« Slovenec« in »Domoljub« proglašata za izdajstvo, če se Nemcem sploh kaka pravica prizna in obljajata vsakoga, kdor Nemcem kako besedo privoščí. Tu se kaže zopet konjsko kopito liberalne zveze. Mi ne obljajamo nikogar, kdor Nemcem kako besedo privoščí, pač pa kot izdajalca vere in naroda označujemo vsakogar, kdor deluje v družbi »Gustav Adolf Vereina« in drugih vsenemških organizacij, katerih namen je, protestantovstvo in nemštvo razširiti do Adrije. Ali nas niste vedno napadali in nam očitati izdajstvo, kadarkoli smo rekli, da smo

pripravljeni za skupno delovanje s pravimi, krščanskimi Nemci? S katoliškim Nemcem na podlagi enakopravnosti vsikdar radi sodelujemo za javni blagor. A kaj drugega je, ako se zveže politična stranka z vsenemško stranko, katera ima v svojem programu uničenje slovenskega naroda. In to izdajstvo je storila slovenska liberalna stranka. Zato pa nima ta stranka nobenega povoda napadati ljubljanskega škofa, da se Nemcem vsiljuje, niti nas, da jih odbijamo. Nikdar nismo omadeževali z nezvestobo svoje zastave, na kateri sta Slomškova vzora: sveta vera in beseda materina, bili smo vsikdar prijatelji onemu, kdor nam je to dvoje pustil nedotaknjeno. Liberalna stranka je pa oboje izdala in poteptala. Tega madeža ne bo zakrila z nobenimi napadi na ljubljanskega škofa.

K dopolnilni deželnozborski volitvi v okraju Kranj-Loka-Trzin. Z ozirom na jutrišnje dopolnilno deželnozborsko volitev prosimo somišljenike, da nam razmerje glasov na raznih voliščih jutri nemudoma sporočijo.

Liberalna stranka na kmetih, ki je nastopila s klicem: »Mi ne maramo ne Pirca ne dr. Tavčarja«, je hitro izgubila svojo krinko, kajti kranjski Pirc in ljubljanski dr. Tavčar sta si mislila: »Če ti nas ne marajo, jih pa mi maramo«, in kmalu sta »Gorenjce«, glasilo Pirčevce, in »Narode«, glasilo dr. Tavčarjevo, gorela v ljubezni do »neodvisnih kmetov«, — ki ju »ne marsjo!« Sicer dr. Tavčar ni prišel govorit na poljanski shod »neodvisnih kmetov«, kajti on v svoji politični torbi nima nobene stvari za kmeta, njegova zabavljanja proti škofu in dr. Šusteršiču so pa že tako znana, da bi se mu še celo »neodvisni kmetje« smejali, vendar jim pa pomaga s svojim papirjem in peresom izza kulisa. Kdor »Narod« bere, mora misliti, da je vsa Gorenjska liberalna in vendar so vedno isti »Narodovci«, ki se pojavijo enkrat v Kranju, potem v Stari Loki ali v Poljanah. V »Narodu« se njihove osebe podeseterijo. No, prosit »neodvisna stranka«! Upamo, da te bo kmalu konec!

Občinske volitve v Sent Jerneju. Iz Št. Jerneja, 2. aprila. G. dr. K. Slanc ima smolo! Popolnoma zakonito in mirno se je izvršila dne 23. sušca volitev občinskega odbora. Tako mirne volitve — zatrjujejo moške — še ni bilo v Št. Jerneju. Če tudi ta ali oni morebiti drugače misli, domačinov tej volitvi ni noben ugovarjal. Celih osem dni po volitvi se ni nihče oglasil. Sedaj pa pride nepričakovano pravzaprav že 9. dan po volitvi iz Novega mesta bomba od — dr. K. Slanca! — On piše g. županu: Vaša, dne 23. sušca izvršena volitev obč. odbora ni z a n i č, zato, ker 1. ni bil imenik volilcev osem dni pred volitvijo razporežen na ogled; 2. pa se je dan, kraj in ura volitve razglasil šele tri dni pred volitvijo! — Precej daleč je res Novo mesto od Št. Jerneja, toda od kakega odvetnika se že sme zahtevati malo več previdnosti, preden zapiše tako debelo! Na stotine volilcev pa bo dokazalo, da imenik volilcev ni bil na ogled razporežen le osem dni, marveč cele štiri tedne pred volitvijo, kakor to zahteva § 17. obč. vol. reda. Istotako je bil dan, kraj in ura volitve na najholj očitnem in pristopnem kraju celo devet dni pred volitvijo razglašen, kakor pravi § 18. obč. vol. reda. Pa kaj hočemo? Ker glave so človeške zmotne, — sodbe so vpeljale se porotne! Najhujše pa še pride. Koncem svojega ugovora je dr. K. Slanc kar meni nič tebi nič polpisal imena treh mož: Franca Novoselca, Jos. Tavčarja in Antona Majzelja kot priče svoje trditve. Čuj in strmi svet: niti g. Fr. Novoselo, niti g. Jos. Tavčar nista pravniči o tem vedela in nobenega ne za tak o izjavo pooblastila! So ljudje na svetu, katerim je edino veselje intriga. Sami brez miru, še bližnjega v miru ne morejo trpeti. Čuje se, da se bode radi take zlorabe imen mož poštenjakov vložila kazenska obtožba.

Izstradati hočejo liberalci delavstvo tobačne tovarne ljubljanske. Ker delavci in delavke nečejo kupovati pri »Narodovcih« pristaših, zato je »Narod« izdal včeraj kratko povelje: »Vodstvu tobačne tovarne priporočamo, naj gleda, da že nastane v tobačni tovarni red — če ne gre drugače, pa naj

tovarno za nekaj časa zapre. To se pravi: Izstradajte delavce in delavke; da se bodo potem vsemu podvrgli, kar bomo mi liberalci od njih hoteli! Posebno žele liberalci, da bi se uničilo delavsko konsumno društvo. Po njih mislih bi moralo biti v tovarniškem redu povelje, da morajo vse delavke kupovati le pri liberalcih. Dokler je še centralno ravnanje na Dunaju, bodo pač liberalci zastoj zdihovali po takem nasilstvu, a delavstvo si naj dobro zapomni, da so ga hoteli liberalci izstradati! Kar pa piše »Narod« o »skrivnem društvu« v konsumnem društvu itd., je pa nesramno in brezvestno obrekovanje, katero nima drugega namena, nego dati vladi povod, da bi začela proti društvu nastopati. Tudi to si naj delavstvo zapomni in liberalnim pristašem pove naravnost, da se takim ljudem ne bo dalo izkoriščati nikdar več.

Proti delavstvu — za krivico proti pravici. Delavstvo tobačne tovarne je že leta in leta z uprav občeudovanja potrpežljivostjo trpelo v tovarni razmere, katere bi drugod bile že davno povod najodločnejšim nastopom. Tu ni bilo treba nobenih »zapeljavanj«, premočno napeta struna je počila sama od sebe, in le čuditi se je, da ob vnebovpijočem postopanju z delavstvom že prej ni nastal vihar. Sedaj zahteva pravice in pravično ureditev. »Slov. Narod« pa je združeni nastop delavstva lažljivo proglasil kot strankarski; v soboto pa je zapisal, da bi moralo se delavstvo tako vesti, da bi zaslužilo podporo »Narodove«. Kako pa? Ali bi moralo biti tako surovo in lažljivo, kakor je »Narod«? Ali bi moralo morda v cilindrih in frakih priti prositi »Narodove« podpore? Ako bi imeli gospodje pri »Narodu« kaj srca za delavstvo in kaj socialnega smisla, potegnili bi se sami od sebe za delavstvo, kakor smo to mi storili, ki tudi nismo bili naprošeni. Na »frakarske ples« je navada vabiti, na socialno delo pa se odzove vsak sam, ki ima toliko srca, da razume, da se tako kričedih razmer, kakoršne smo opisali v soboto o stališču dostojnosti in več nesme trpeti. To niso nikake »klerikalne laži«, nobena »obrekovanja«, ampak s pričami podprta dejstva. Ali se »Narodu« ne zdi dovolj argumentiran odpor delavstva, ako se delavstvo ne pusti psovati z »Gesindele«, »Krainische Bagage« itd. Prav sumljivo za »Narodove« zveze je vse selje lista »Deutsche Stimmen für Krain«, da je »Narod« tako neumno pisal. »Deutsche Stimmen« »Narodovo« poročilo kar ponatisnejo in izrabljajo v svoje nemške strankarske namene. Ali ve sedaj »Narod« komu je zopet služil s svojim pisarjenjem? Ali ve, za koga opravlja službo? Ali ga ni sram, da ga hvalijo oni, ki žele, da bi se slovensko delavstvo še dalje psovalo s »Krainischer Hund« in takimi kulturnimi psovkami. Tega pa delavstvo ne bo več trpelo in če se še tako napihuje »Narod« in »Deutsche Stimmen«. Boj, ki ga bide delavstvo tobačne tovarne, ni nikak strankarski boj, to je boj za najprimitivnejše delavske pravice in za čast domačega delavstva. In »Deutsche Stimmen« si upajo trditi, da so to »freche Forderungen«. Tudi zahteva, da naj poslujejo mej slovenskim delavstvom slovensčine zmožni uradniki, je več kakor pravična, če se pomisli, da slovenski uradniki tobačne uprave morajo službovati mej tujci. Vsak, ki namenoma nalašč v napadni luči ne vidi dogodkov, postavil se bo na stran delavstva in skrbel, da se delavstvu dá pravica in se tako delavstvo pomiri. Mi tudi priporočamo vodstvu tobačne tovarne, naj napravi v tobačni tovarni red; a red bode le tedaj, ko se odstranijo vsi nedostaki, katere delavstvo našteva v svoji spremenici »Narod« seve nima drugega socialnega mesta, kakor da svetuje vodstvu silo proti pravičnim zahtevam delavstva, češ, »če ne gre drugače, pa naj tovarno za nekaj časa zapre«. Tako je »Narodu« pamet zmešala pohvala lista »Deutsche Stimmen«. Delavstvo se takim grožnjam smeje, vodstvo pa tudi ni tako kratkovidno, kakor so gospodje pri »Narodovem« uredništvu.

Luči se boje! Iz Zagreba, 2. aprila. Sporočili ste že, da so se naši naprednjaki odločno izjavili proti izdavanju katoliškega dnevnika v hrvaškem jeziku. Celo skupščino so že radi tega sklicali ter se živo uprli katoliškemu podjetju oba Radića, dr. Heimrl in drugi. Stvar je čudna. Naši naprednjaki so po opozicionalnih časopisih vsi odločno odobraval, ko je katoliško svečenstvo največ pomaglo, da se je osnovala poljedelska banka. Mnogo od teh, ki zdaj razvijajo živahno agitacijo proti katoliškemu dnevniku, so ob enem strastni zagovorniki katoliške poljedelske banke. Denar katoliškega svečenstva je tedaj dober, da se pomore hrvaškemu narodu v gmočnem pogledu, za duševni njegov prepored hočejo poskrbeti pa sami naprednjaki po svoje. Toda to ni mogoče! V 2. številki »Katoliškega Obzornika« je nekdo oistro ali jasno sodbo izrekel o sedanjih hrvaških naprednjakih. A če se tudi ne bi tako oistro sodilo, ostane vendar le še vedno resnica na njegovi strani, da današnji naprednjaki z nekaterimi ostanki poprejšnje »Obzornice« stranke vsled svojih krivih nazorov v verskih stvareh niso v stanu preporočiti hrvaškega naroda tudi v duševnem in verskem pogledu. A to je zdaj pri nas na Hrvaškem neobhodno potrebno. Če Frankova stranka deloma odobrava nastop katoliške stranke, katero bi bila ona pripravna tudi podpirati, se na to ponudbo katoliška stranka gotovo ne bode ozirala, ker ve iz kakšnih nagibov se oklepa Frankova stranka katoliškega duhovenstva. Zato pa Frankovo »Hrv. Pravo« v verskih stvareh ni nič bolje nego »Obzor« in drugi opozicionalni organi. Če se je tedaj »Obzor« narogal Franku, čes, da je Frankova stranka pripravna podpirati katoliško podjetje, narogal se je obenem tudi katoliški stranki. Saj je ravno isti dan izšel oglas o utemeljenju zaklada za katoliško tiskarno, pa ga »Obzor« ni prinesel še do dandanes. Omalovažujejo seveda po svoje vso to stvar, ker jim ne ugaja, toda ugonobiti je ne morejo. Je pa tudi čudna stvar, da se pri naših protivniških pokazuje tolik odpor proti pošteni stvari. Vsem tem našim protivnikom ne bi smel nikdo reči, da so protivniki katoliške stvari, a ko se vredni in zaslužni močje pripravljajo, da ožive in oživotvorijo katoliško podjetje, so vsi proti takemu delu. Niso li potem zares protivniki katoliške stvari in tudi protivniki hrvaških katolikov, ki jih je na Hrvaškem vendar le od vsega prebivalstva ogromna večina (72%). Pa da teh 72% katoliških Hrvatov ne bi smelo imeti svojega glasila, ki ne bode samo navidezno katoliško, marveč bode odločno nastopalo povsodi, kjer bode trebalo braniti verske in narodne pravice ogromne večine hrvaškega naroda. Pa recite, če ni res tako!

S polenom! Tako grozi »Gorenjec« duhovščini, ako ne pusti prostih rok za zmešnjave mej našim ljudstvom nemško tarsko liberalni kliki. Pri okr. glavarstvu so čitali v »Gorenjcu« stavek, da bo treba duhovščino »s polenom pognati nazaj v farovž«, a to se jim ni zdelo kot nevarno pretenje. Da bi mi tako pisali, tožilo bi nas državno pravdnštvo.

Imenovan je na mesto umrlega c. kr. poštne komisarja G. Fračiška Vidmarja poštni komisar v Trstu g. dr. J. Slejk o za revizorja c. kr. poštne in brzojavnih uradov na Kranjskem.

Konservatorji c. kr. centralne komisije za umetnostne in zgodovinske spomenike na Kranjskem. Naučni minister je imenoval na novo sledeče konservatorje: podobarja I. Vurnika za okr. glavarstvo Radovljica, profesorja Jos. Obergrülla za Kočevje, Postojno in Logatec, župnika Fr. A. V. s. c. za Krško, Litijo in Novo mesto. — Od prej so že konservatorji: učitelj K. Črnologar v Smarju za Ljubljansko okolico in Črnomelj, real. prof. I. Franko za Kranj in Kamnik, vodja Jan. Subić za Ljubljano. Konservator III. sekcije za Kranjsko je dekan A. Koblar. Izpraznjeno je mesto I. sekcije po št. S. Rutarju. — Korespondenti so gg.: generalni vikar I. Flis, župnik I. Šašel in dr. J. Žmavc, prof. v Kranju.

Cesar v Opatiji. Včeraj dopoldne je cesar sprejel kralja švedskega in norveškega, ki je nosil uniformo

avstrijskega pešpolka. Pozdravila sta se jako priščno. se objela in poljubila. Obisk je trajal 22 minut, na kar se je kralj vrnil v svojo vilo. Uro kasneje mu je cesar vrnil obisk, ki je trajal nad pol ure. Nato je cesar posepil velikega vojvodo luksemburškega ter nadvojvodinjo Marijo Jožefo, pri kateri se je tudi vršil družinski diner. — Naš posebni dopisnik poroča iz Opatije: Ob 8 uri 2 min. se je cesar pripeljal v Opatijo. Nebo je bilo oblačno, toda kmalu se je začelo jasiti, in je sedaj najlepše solnčno vreme. Pred hotelom »Stefanija« so postavljeni v špalir pričakovali cesarja okrajni glavar z uradništvom, sodni uradniki, župan z občinskimi odborniki, domače veteransko društvo z novo zastavo in druga sosednja in daljnja veteranska društva (celo iz Sarajeva korporativno z zastavo). Ta društva so bila v nedeljo pri blagoslovljenju zastave opatijskega veteranskega društva. Pri vsprejemu je bilo navzočega vse polno občinstva. Ko se je pripeljal cesar pred hotel, igrala je godba cesarsko himno, množica pa je cesarju navdušeno klicala »Živijo«, ter je ta klic popolnoma zatopil »hoče«, »selje« in »viva«. Po avdi-jencah sta se švedski kralj in naš cesar vozila po Opatiji semintje, povsod burno pozdravljena od množice. Vsa Opatija in Volosko sta v zastavah in vencih. — O narodnih pojavih pri sprejemu se še poroča: Poleg postaje Matulje postavili so Kastavci lep slavalok okinčan z narodnimi in dvorskimi zastavami, a od postaje do Preluke stali so glava ob glavi šolski otroci iz Kastva, Rukavca, Sv. Mateja in Zameta v špalirju a brez hrvaških trobojnic vsled znane prepovedi. Da se ne bi ukradla kaka narodna zastava mej šolsko mladino, skrbelo je pazno oko orožnikov. — Mej potom viharno pozdravljale so Nj. Velikanstvo množice ljudstva z narodnimi zastavami, a preglašali so jih šolski otroci s svojimi zvonkami »Živio«-klici. Tudi na Voloskem je bil sprejem čisto narodnega značaja. Pod velikanskim slavalokom z narodnimi zastavami čakalo je občinsko zastopstvo na čelu mu župan volosko opatijski, dr. Stanger, visoke goste, katere je sprejelo tudi meščanstvo z burnimi »Živio«-klici in z mnogobrojnimi narodnimi trobojnicami. — Odtod do Opatije vrtila se je zopet šolska deca brez narodnih znakov. Tudi v Opatiji so plapolale večinoma hrvaške trobojnice in se je silalo skoraj izključno hrvaško pozdravljanje.

Imenovanja. Finančno ravnateljstvo je imenovalo blagajnikom finančne deželne blagajne v Trstu oficijala gosp. Aleksandra de Gavarde, oficijalom pa asistenta g. Riharda Motko. Carinski oficijali so postali asistentje gg. Feliks Jast, Andrej Bavdaž in Frančišek Trojan.

Tabor pri Boljuni v Istri. Istrski Hrvatje v pazinskem okraju prirede dne 10. aprila tabor pri Boljuni pod Učko, na katerem bodo razpravljali o tehle točkah: 1. Občinska postava. 2. Razmere med Hrvati in Italijani. 3. Položaj Hrvatov v avstro ogrski monarhiji. 4. Splošna volilna pravica. 5. Zalostno stanje Hrvatov. 6. Ljudsko šolstvo.

Umrli je v Gradcu član gosposke zbornice, baron Hackelberg-Laudan, star 88 let.

Društvo za pospeševanje prometa tujcev na Bledu nam piše: Ker ima društvo za pospeševanje prihoda tujcev na Gorenjskem s sedežem na Bledu dne 10. t. m. popoldne ob 3. v dvorani »Blej skega doma« svoje polno zborovanje, je vsakdo naprošen, da oglasi pristop s tem, da pošlje letnino v znesku 4 K in se obenem vabi na ta omenjeni dan priiti k zborovanju. Zamljevidov za Gorenjsko, katere je društvo izdalo v jeseni 1903, se je 2200 v teku štirih mesecev raprodalo.

Samomor v tujini. Radi razpora z ženo se je v Oberalmu na Solnograškem ustrelil 37letni kamnosek Janez Michalič iz Broda pri Novem mestu. Bil je soc. demokrat.

Italijanstvo najradikalnejšega laškega društva v Trstu. V odobr. tržaške radikalne »Soceta gymnastica« so izvoljeni Italijani »čiste krvi« za predsednika Mrak, za odbornike pa: Barbič, Ko-verlica, Perko, Košuta, Dudo-vič, Govtan, Žig itd. Res, krasno italijansko društvo.

Italijan ga je zabodel. Na Bledu sta se aprila pri barantanju za ribe Muhrov ribič Franc Vovk na Savi in neki nepoznan Italijan. Italijan je Vovku zadal z nožem več ran, nakar je pobegnil. Italijana doslej še niso dobili.

Promet na bosanskih železnih. (Uradno.) V zadnjem času so razširjali mnogi domači in inozemski časopisi vest, da je začasno ustavljen promet blaga na bosansko hercegovskih državnih železnicah zaradi prevažanja vojaških čet. Nasproti tem vestem, ki so povzročile preudna razlaga nja, se zagotavlja, da ni bil promet blaga ustavljen. Vseled prevažanje vojaških čet, ki se vrši vsako spomlad, se je prevažanje

blaga le nekoliko zakasnilo ter se je čas dostavbe moral podaljšati. Tedaj se ne more govoriti, da je promet blaga ustavljen.

Iz Aleksandrije, 29. marca. Kap je zadela danes dopoldne prevz. gospoda nadškofa Gaudencia Bonifilji. Nobenega upanja ni več, da ozdravi. Vsak čas se je bati katastrofe.

Umrli je uradnik kočevskega okr. glavarstva g. Kosem.

80letnico svojega rojstva praznuje danes blaga gospa Josipina Hozhevarjeva v Krškem. Veliki dobrotnici ljudstva želimo še mnogo, mnogo let!

Nova hranilnica in posojilnica je ustanovljena pri St. Jurji pod Kumom. Prošnja za vpis tvrdke je bila vložena že prve dni februarja.

Pozor! Raznim osebam se pošiljajo ponudbe od firme Reinhard Becker & Comp. iz Pariza, da se pošlje fotografija in se zaradi reklame naredi zastoj slika. Nekdo je že poskusil sredi in velikodušnost firme, pa se je opekil; podoba slaba, troški ogromni. Experto crede Ruperto.

Coljska „Vahtarica“ ima novega urednika v osebi Al. Karola Balogha.

Prvega divjega petelina v tej sezoni je ustrelil tukajšnji sodnijski oficijal g. Ivan K. Justin.

Kdor goji golobe kot listonoše naj se takoj prijavi politični oblasti Vojno ministrtvo namreč namerava ta podjetja v svrhu razširjanja podpirati oziroma dovoljevati podpore v ta namen.

Potres so čutili 31. marca zjutraj tudi v St. Lambertu. Čutili so dva precej močna potresna sunka. Prvi ob 9. uri 35 m., drugi ob 9. uri 40 m., ta je trajal kakih 40 sekund in povzročil v solskem poslopju na stropu razpoklino. Tudi 1. aprila čutili so zjutraj ob 8. uri 10 m. potres. Ljudstvo je močno prestrašeno. Kakor se je opazilo, je prišel potres od zapadne strani.

Zaradi žalitve udov cesarske rodbine je bil Alojzij Prezelj, strojarski pomočnik iz Kamnika, kateri se sicer zagovarja, da ne ve, kaj je v pijanosti govoril, v tajni razpravi obojen na 6 mesecev ječe.

Tatvina. Posesniku Frančišku So-goju v Ravnem pri Vačah ukradel je dne 31. m. m. neki Ignacij Rus iz zaklenjene skrinje 141 K, 85 križavcev in dvajsetje, zlat poročen prstan, dva zlata prstana z rdečim in belim kamnom in uhan in je pobegnil.

Ogenj na Stari Vrhnik. Z Vrh-nike se nam poroča, da je velikonočni ponedeljek zvečer začelo goriti med hišama Jurija Homovca in Franceta Casermana, katerima je ogenj upepelil gospodarska poslopja. Ogenj pa se je razširil tudi na gospodarska poslopja Janeza Meseca in Franca Ogrina. Prvemu je zgorel tudi kozolec, pod katerim je bilo več lesa za trgovino. Škodo cenijo na 20 000 kron, zavarovani pa so bili le za 7000 kron. Na pomoč so prihitela gasilna društva vrhniško in verdsko, iz Horjula, iz Spod. in Gor. Logatca, katerim se Starovrhničani zahvalijo za trud. — V teku 20 let je to na Stari Vrhnik že sedmi požar.

Detomor. Iz Rudolfovega se nam poroča: Ana Novak iz Kočevja je služila za dekle na Ragovem. V ponedeljek se je napotila proti domu ter iskala, kakor se govori, prenočišča v Kandiji in v mestu, a ga ni dobila. Pri Seidlovi žagi je povila otroka in ga zakopala. Detomorka to prizna, a se izgovarja, da je bilo dete mrtvo. Ljudje pravijo, da je ženska slaboumna.

Posojilnica v Dol. Logatcu je tamošnjemu tamburaškemu društvu »Sloga« darovala 30 kron. Za dar se društveno načelstvo toplo zahvaluje.

Ljubljanske novice.

V uršulinski cerkvi so velikonočni ponedeljek slovesno naredile samostanske obljube č. gg. redovnice: S. Berhmana Tomec, učiteljica v uršulinskem samostanu v Mekinjah, s. Lidvina Brodnik, učiteljica na tukajšnji uršulinski vadnici, S. Kajetana Grajzer, s. Felicita Majdič in s. Justina Martinčič, učiteljice na vnanji uršulinski šoli. Gnjilive cerkvene obrede je izvršil prevzvišeni knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Presvetli je z gorečimi, apostolskimi besedami povdarjal v lepem nagovoru tudi pomen redovništva za človeško družbo sploh, kateri z molitvijo, s premagovanjem in s pravo krščansko vzgojo donša neprecenljivih koristi.

Shod soc. demokratskih železničarjev. Veličasten sprevod se je vil po »Zvezdi«, ko je v nedeljo popoldne soc. demokrat dr. Ellenbogen v kazini osrečeval svoje poslušalce z raznimi židovskimi neslanostmi. Utrihal je tudi po kat. narodnih poslancih, češ, da so demagogi in ščuvarji. To se drzne govoriti agitator, ki je plačan za vsak

svoj korak, ki dobi kot glavni urednik »Eisenbahner-Ztg.«, kakor se mu je že javno vrlo v obraz, po 25 gld. od vsake strani, ki jo prečita. Zaganjal se je prav po načinu »Slov. Naroda« v delavce in delavke tukajšnje tobačne tovarne, češ, da so zaslepjeni in da s demonstracijami ne bodo ničesar opravili proti strojem. Dr. Ellenbogen pa kot duševni vodja avstrijske soc. demokracije mora dobro vedeti, da so ravno soc. demokratije isto zahtevali v Hainfeldu ter vse mogoče poskusili, da so zabranili stroje. Seveda, sedaj je dr. Ellenbogen drugega mnenja, ker tako zahteva soc. demokratska taktika. — Dr. Ellenbogen kar pometi z delavkami, češ, ako bodo odpuščenih najmanj 200 delavk, naj si pa drugod iščejo dela. Tako govori židovski kapitalist, ne pa »delavski prijatelj«. Ali je dr. Ellenbogen kar čez noč postal zastopnik c. kr. tobačne režiije? Gotovo ga je jezilo, ker delavke tobačne tovarne ne znašajo grošev za soc. demokratske voditelje. Na shodu je bilo okoli 120 oseb, mej temi le kakih 30 železni čarjev.

Za prihodnje občinske volitve name rava »narodno-napredna« stranka kandidirati dosedanje občinske svetnike.

Iz Amerike. Dne 3. in 4. t. m. pripeljalo se je 54 oseb iz Amerike v Ljubljano.

Koncert društvene godbe se vrši jutri v restavracijskih prostorih »Narodnega doma«. Začetek ob pol 8. uri zvečer. — Vstopnina 20 h.

V Antverpen se je odpeljalo včeraj iz Trsta 66 izseljencev, namenjenih v Ameriko.

V Ameriko. Včeraj odpeljalo se je z južnega kolodvora 75 Slovencev v Ameriko.

Zlobna šala. Agent, ki je tako silno na vlekel kavarnarja Habera, češ, da je stari Egia na mrtvaškem odru še živ, da je Haberl zblaznel, se piše Gauser, ne Gehrhäuser, kakor je bilo včeraj pomotoma tiskano.

Izgubljeno. V Lattermanovem drevoredu je izgubil dne 4. t. m. zavarovalni uradnik G. Gormis, stanujoč v Krojaških ulicah št. 8, denarnico, v kateri je imel okoli 4 K denarja in neki račun. — Neznano kje v mestu izgubila je trgovčeva žena, gospa Hermina Hamannova, denarnico z vsebino 14 K. — Trgovčeva hči Ana Javornik z Žalne izgubila je včeraj popoldne na južnem kolodvoru sli pa kje v mestu zlato žensko uro in zlato verižico.

Meteor. mesečni pregled. Minoli mesec sušec je bil večinoma oblačen in precej moker, toda mil. — Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 33°, ob dveh popoldne 88°, ob devetih zvečer 57°, tako da znaša srednja zračna temperatura tega meseca 59°, za 22° nad normalo. — Opazovanja na tlakomeru dajo 734,3 mm. kot srednji zračni tlak tega meseca, za 17 mm. pod normalo. — Mokrih dni bilo je 15; padavina, dež in sneg znaša vsega skupaj 124,4 mm. — Med vetrovi je prevladoval severo-vzhodni. vendar so se tudi južni pogostoma oglašali.

Zopet nesreča na južnem kolodvoru. Delavec Franc Kramar je dne 3. t. m. na južnem kolodvoru ponesrečil. Pri zapiranju vrat na vagonu udaril ga je težki železni zapah po desni roki, da mu jo je prebil.

Zaboječ portorik najden. Neža Filipič je našla v petek na ulici zaboječ portorik. Kdor jih je izgubil, naj se oglasi v našem uredništvu.

Iz tovarne za lep (lim) odteka se nečista voda na travnike, ležeče v bližini »zelene jame«, ter s poplavljanjem napravlja dotičnim posestnikom občutno škodo. — Poleg tega pa ta voda še smrdi, toraj je tudi zdravju škodljiva. — Pretekli mesec vtonilo je celo noko tele; kako lahko se pripeti, da se ponesreči kak otrok. — Občina Moste storila je že potrebne korake, da se temu nedostatku v okom pride. — Zadevo vrediti je stvar mestnega magistrata, v čegar okraj spada omenjena tovarna.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Neutemeljeno sovraštvo. France Hren, mlinarski hlapec v Domžalah, je bil jezen na Franceta Mazovca, ker si je domišljeval, da mu je ta enkrat poprej dal zaušnico. Ko mu je dne 17. januarja v gostilni v Podboršku Mazovec napil, odklonil je Hren to prijazno ponudbo. Potem se je Mazovec za neka trenutkov iz gostilne od strnil, a takoj za njim je prišel Hren in ga brez povoda z odprtim nožem napadel ter rnil na hrbtu in na obeh rokah. Obdolženec dejanje priznava, zagovarja pa se, da ga je Mazovec prvi za suknjo prijel. Sodišče ga je obsodilo na šest mesecev težke ječe. — Svätje v nevarnosti. Posestnik Simon Mežak in posestnikov sin France Čop sta vozila na večer dne 8. februarja t. l. svate iz Žirovnice domov. Na Koroški Bili so svatje veleli voznikoma, pred Rozmanovo gostilno ustaviti, kar sta ta dva tudi storila ter vprežena konja privezala. Okoli 8. ure se svatje zopet vsedejo na svoje prostore, kar zapazi Čop, da mu manjka bič. Komaj sta se jela premikati vozova, se pri Čopo-

vem vozu sname sprednje kolo, pri Mežakovem pa so bili vajeti narezani, vrhatega je bila prerezana v vozu desna usnjata blazina. Kakor so poizvedbe dognale, je Janez Erbežnik napeljal Janeza Smoleja in Antona Ziliha iz Koroške Bele, češ, da se bodo svate prevrnili. Sreča je bila, da se je takoj izpočetka vse to zapazilo. Sodišče je obsodilo Erbežnika na tri mesece, Smoleja pa na dva meseca težke ječe. Zilih je bil oproščen.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Dvojni umor in samomor. V Neuenburgu pri Curihu je vstrelil v nekem hotelu 22letni pravnik Koch svojo spremljevalko in nato zadavil njenega pol-drugetletnega sinčka. Končno si je pognal še sam sebi kroglico skozi glavo, da je bil takoj mrtev. — Trojni morilec. Iz Salt Lake, Utah, v Ameriki poročajo: Tukaj so zaprli Hrvata Nikola Naromovića, kateri je pripoznal, da je izvršil tri umore. Dve osebi je usmrtil v South Chicago in jedno v Hrvatskeji. Pred petimi leti usmrtil je v Vrbscu Eno Naronokovo, katere ni hotela postati njegova soproga. Nato je všel v Chicago, kjer je v decembru 1903 v gostilni Kalovića, Rado Vjovaca in necega drugega moža usmrtil. Nadalje se tudi trdi, da se je po umorih v Chicago vrnil v domovino, kjer je usmrtil svojega tekmeča Nikola Čagulo. — Stavka gimnazijcev v Lvovu še vedno traja. Stavkajoči petošolci hočejo, da se izbačenjenega tovariša na vsak način sprejme nazaj. — Kapelniki godb štrajkajo v Berlinu. — Buren shod je bil 3. t. m. v Marzili na Francoskem. Udeležniki so streljali z revolverji. Pet oseb je ranjenih. — Umrl je član avstrijske gosposke zbornice vele-tovarnar I. Liebieg v Libercih. — Velikanski sneg imajo v Krkonosih na Češkem. Drogovi brzjava se komaj vidijo iz snega. — A t e n t a t. Na zborovodjo dunajske opere prof. Vondra je streljal včeraj brat odpuščene koristovke Löbl. Vondra je težko ranjen. Kroglica tiči v pljuči. — Reka Ohio je v Ameriki v svojem severnem teku izstopila iz struge in povzročila strašno poplavo. Več ljudi je utonilo. Reka je predrla umetne nasipe in se razlila v deželo. Udrila je v premogokope, porušila mostove, v tvornicah je ustavljeno vsako delo. Mesto Marion leži v razvalinah. Škode je dozdaj nad 2 milijona dolarjev. — Roparji napadli vlak. Pri Coply v Kaliforniji so vstavili trije roparji vlak pacifične železnice, umorili uradnika ekspresnega voza, odprli z dinamitom blagajno in pobegnili z vrednostnimi vredami. — Razstava o z a š o l s k o h i g i j e n o s o otvorili v Norimberku. — 320.000 dolarjev p o n e v e r i l j e v New Yorku trgovec Izak Nebencahl. Defravdanta so aretirali v Parizu.

Japonski romani bi postali lahko Rusom nevarnejši, kot japonske torpedovke, ako bi jih morali — brati. Nikjer na svetu se toliko romanov ne piše in ne čita, kot na Japonskem. Toda kak romani so to? Roman vseh romanov je »Zgodovina osmih psov«. Ta roman obsega »samo« 116 knjig. V romanu nastopa več sto junakov in junakinj, toda v zadnjem poglavju so srečno vsi — mrtvi.

Književnost in umetnost.

* Kipar Zajec izdeluje našt za Vego v s p o m e n i k v z n a t n o v e d j e m o b s e g u, kakor so njegova dosedanja dela; po kazal je velik napredek, otrešel se je vse šablonske in konvencionalne umetniške smeri, ne pretirava realizma v svojih delih, temveč se bliža vedno bolj in bolj naravnemu slogu. Našt za spomenik predstavlja Vego, stoječega sredi belgrajskih obkopov in bo razstavljen na veliki Vegovi slavnosti, ki jo prirede sredi maja dunajska slovenska društva. V zadnjem času je Zaje izborno dovršil doprni kip gospoda J. K—n.

* »Domači prijatelj«. Pod tem na slovom je začela Vydrova tovarna ž i t n e k a v e v P r a g i izdajati nov zabavni družinski list in ga pošila svojim slovenskim odjemalcem popolnoma zastonj. List služi tej slovanski tvrdki v reklamne svrhe, prinaša mnogo ugank in drugega zabavnega drobiža. V prvi številki sta sodelovala med drugimi tudi K. s. Mešk o i n I. v. L a h. Razpisan je tudi prvi natečaj ugank, za sotrudnike pa so razpisane nagrade. Trdiko pričrmo!

* O s r e d n j a z v e z a s l o v a n s k i h d a s n i k a r j e v j e imela svojo četrto sejo na Dunaju v prostorih »Slovenske besede«. P r i s t o p i l o j e l e t a 1904 v e d d r u s t v e : »S p o l e k d e š k ý h ž u r n a l i s t u v P r a z e « s 70 č l a n i , »T o w a r z y s t w o d z i e n n i k a r z y p o l s k i c h « s 60 č l a n i , »J e d n o t a d e š k o s l o v a n s k ý h ž u r n a l i s t u v P r a z e « s 50 č l a n i , »D r u s t v o r u s k i h d a s n i k a r j e v v L v o v u « s 14 č l a n i , »S d r u ž e n i n o v i r á r u m o r a v s k ý c h « s 14 č l a n i , »S d r u ž e n i n o v i r á r u p l z e n s k ý c h « s 6 č l a n i i n »S p o l e k k r a j i n s k ý h ž u r n a l i s t u d e š k ý c h «. I z r e k l a s e j e ž e l j a ,

da se združijo še drugi slovanski časnikarji, kateri še niso v zvezi. N a b i r a s e s e z n a m v s e h a v s t r i j s k o - s l o v a n s k i h d a s n i k a r j e v , kakor tudi onih, ki prebivajo v tujini, a bi mogli dopisovati v naše časopise. Dr. Baxa je poročal v svojem referatu glede objave slovanskih govorov v drž. zboru.

Telefonska in brzjavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Dunaj 6 aprila. Po vesteh iz Tokia je sklepati, da je v Vidžu prišla samo ena japonska patrulja. Japonci trdijo, da je patrulja našla mesto zapuščeno od Rusov.

London, 6. aprila. Angleški listi imajo poročila, da so Japonci že prekorčili m a n d ž u r i j s k o m e j o ter izražajo pričakovanje, da se sedaj večji boji na suhem skoro prično.

London, 6. aprila. Iz Štula se poroča: Prvi vojaški oddelek japonski, ki je koncentriran v Andžu, gre zdaj po treh potih proti Vidžu. V Hajčin in Tinanfu izkrcavajo živež, katerega pošiljajo potem v Andžu. Tudi konje dovažajo. Vsak oddelek ima 5200 konj. Vojaki trpe mnogo in imajo ozeble noge. Rusi precekujejo japonske sile in se brez vzroka umikajo. Japonci utrjujejo Fusan in otok Kodče, da bi mogli braniti Masampo in imeti v oblasti korejske čete.

Petrograd 6. aprila. Japonska je izjavila, da je pripravljena ruskemu parniku »Mongolija« dati vse pravice, katere vsled haaške konvencije uživajo ladje, ki so odločene za holnišnice.

London 6. aprila. Prvi sestanek Kuropatkina in Aleksejeva se je vršil v Mukdenu. Kuropatkin je obiskal Aleksejeva v železniškem vozu, v katerem Aleksejev staneje od začetka vojske. Pogovor je trajal tri ure. Zvečer sta skupaj večerjela. Nato se je Kuropatkin odpeljal v svoje glavno taborišče v Liaojang.

Opatija, 6. aprila. Posebno pozornost pri včerajšnjem dohodu cesarjem je vzbujal pri vходу v Opatijo slavolok z napisom »Dobro došao!« Popoldne se je peljal cesar na Reko v torpedo-tovarno. Ob pol 3. uri se je vrnil zopet v Opatijo. Razsvetljava je bila čarobna, posebno na ladjah na morju in pred hotelom, v katerem je cesar stanoval. Na stotine raket je švigalo proti nebesu. Vse je bilo, kakor v ognju. Mogočni strelj so doneli.

Dunaj, 6. aprila. Cesar se je danes ob pol 10. uri dopoldne vrnil iz Opatije na Dunaj. Odpeljal se je v Schönbrunn.

Krško, 6. aprila. Osemdesetletnica velerodne gospe Josipine Hočevarjeve se je sijajno izvršila. Mesto v zastavah, občinski odbor z županom, uradništvo, šolska mladina z učitelji, meščanska garda, gasilno društvo in mnogo občinstva se je udeležilo cerkvene slovesnosti.

—v— Zagreb, 6. aprila. Skofa Strossmayer in Voršak sta preklicala svoja dopisa na pozivu za ustanovitev katoliškega tiskovnega društva. Ta korak pa ni, kakor z veseljem naglašajo liberalni krogi, naperjen proti »klerikalizmu«, marveč je le posledica iskrene želje starejših voditeljev, naj bi se odstranili proticerkveni življi v »Obzorovi« skupini pravaške stranke. Ti voditelji se pogajajo tudi z nadbiskupom dr. Posilovićem; uspeh ni še znan. Pogajanja glede kompromisa pa bodo le tedaj uspela, ako se list »Obzor« odvzame vplivu proti verskih oseb in to dosežejo stari voditelji v stranki. Korak biskupov Strossmayerja in Voršaka se torej nikakor ne more tolmačiti v »protiklerikalnem« smislu.

Zagreb, 6. aprila. Včeraj sta bila Srba dr. Čačković in poštni uradnik Zec na ulici od nesnanih zlikovcev napadena in težko ranjena.

Dunaj, 6. aprila. Načelnik poljskega kluba, vitez Jaworski, bo prišel dne 7. apr. na Dunaj, da začne zopet s posredovanjem mej Čehi in Nemci.

Dunaj, 6. aprila. Govori se, da se italijanski zunanji minister Tittoni in gref Goluchovski, ki se mudi v Opatiji pri svoji soprogi, v Opatiji snideta. Kedaj se bo sestanek vršil, še ni gotovo. Goluchovski bo ostal v Opatiji en teden.

Dunaj, 6. aprila. Proti poljskemu poslanecu Viku se bo radi poskušene tatvine pisemskega papirja iz drž. zbora vršila sodnijska preiskava.

Petrograd, 6. aprila. Guverner v Besarabiji je zapovedal, da prebivalstvo ne sme nositi orožja.

Milan, 6. aprila. V mnogih krajih severne Italije so velike povodnji. Številni plazi so poškodovali ceste.

Pariz, 6. aprila. »Figaro« ostro napada justičnega ministra radi njegove barbarske odredbe, naj se odstranijo križi iz sodnih dvoran.

Bukarešt, 6. aprila. Včerajšnji potres je v Krajovi poškodoval sodnijsko palačo.

Celovec, 6. aprila. Vsled vednega deževja so vode tako narastle, da se je bati povodnji. V Vrbskem jezeru stoji voda ne navadno visoko.

Pazin, 6. aprila. Tu se vrši jutri občni zbor političnega društva za Slovence in Hrvate v Istri.

Trst, 6. aprila. Zblaznela Lucija Koljerič je zadavila v norišnici pri sv. Justu 63letno umobolno Nežo Menzel.

Budimpešta, 6. aprila. Naslovni škof v Velikem Varadinu Winkler je povodom 60letnice svojega duhovniškega delovanja daroval 100.000 kron za neko dobrodelno ustanovo. Doslej je Winkler daroval v dobrodelne namene 500.000 kron.

Washington, 6. aprila. Mornariško ministrtvo naznanja, da bo južno atlantsko-ameriško brodovje približno dne 1. maja plulo skozi Suez-kanal, namesto okoli rti Dobre nade proti Madagaskarju, vendar pravi, da se to ne zgodi radi vojske. Tekom leta se bo nahajalo v Sredozemskem morju 16 ameriških bojnih ladij, a vse se ne bodo mudile ondi istočasno.

Palermo, 6. aprila. Cesar Viljem je prišel včeraj zvečer sem in je bil navdušeno pozdravljen.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura Celzija	Vetrovi.	Nebe	Padavina v 24 ur
3. 8. sveč.	743,0	5,0	sr. jvzh.	pol obl.	0-0
7. 8. jut.	740,5	3,5	sl. svzh.	megla	
4. 8. popol.	737,9	11,8	sr. jzah.	obl.	8-3
4. 9. sveč.	738,2	4,8	brezvetr.	dež	
7. 8. jut.	740,0	5,1	sl. vzh.	obl.	0-0
2. popol.	739,8	12,6	sl. jvzh.	pol obl.	
5. 9. sveč.	740,0	7,3	sl. jvzh.	"	0-0
7. 8. jut.	739,4	2,8	sl. jzah.	obl.	
2. popol.	736,3	14,5	sl. jzah.	del. jasno	

Srednja temperatura nedelje 51°, normale 37°. Srednja temperatura ponedeljka 67°, norm. — 75° Srednja včerajšnja temperatura 79°, normale 77°.

Poslano.

Cel mesec so kovali dopis z dne 18. marca 1904. in ga v »Narodu« šte. 64 objavili.

»Narodovemu« neznanemu dopisniku v odgovor sledeče:

Ako ste mož, z imenom na dan! Zakaj se skrivate za hrbet urednika g. dr. Tavčarja? Potem se bova pošteno pomenila, ker z neznanimi nasprotniki nimam časa prepirati se.

Kakor hitro pa zvem Vaše ime, potem se podam rad v boj za pošteno stvar, kakor sem to storil doslej.

V resnici, preveč ste se brigali zase, a premalo ste storili za blagor ljudstva, zato so Vas v III. razredu potisnili kmetje, a v I. razredu trije učitelji in štirje duhovniki za tri leta v kot, kar sem vam jaz že dve leti poprej povedal v Trnovem.

Vaša moč je rasla, dokler ste imeli učiteljstvo na svoji strani, a propali ste v onem trenutku, ko Vas je učiteljstvo zapustilo, zakaj zavedni učitelji se ne damo terorizirati od nikogar, in mislimo z lastno glavo ter se bojimo le Boga, kateremu bodi vsa čast in hvala.

Zdaj sem še tembolj vesel, da sem 18. februarja volil z učenjaki in možaki, ne pa z Vami, ki tako plačujete učitelju njegovo ena, stletno trudapolno delovanje v trnovsko-bistriški dolini.

Kdo vam je ustanovil požarno brambo? Kdo vam je kupil dve brizgalni in obleko za 50 mož in v devetih mesecih nabral nad 2900 gld. ali 5800 K?

Pa saj dobro vem, da nekateri liberalci na kmetih in v trgih potrebujejo učitelja samo ob času volilne borbe, a potem ga sramote in zaničujejo, kjer in kolikor ga morajo.

Dobro Vas poznam, kakor tudi vse Vaše delovanje in stremljenje in bridko obžalujem, da sem Vas kdaj štel med svoje prijatelje.

V Št. Vidu, 22. marca 1904

Davorin Judnič
javni učitelj.

Razpis mizararskih del.

565 3-3

Pohištvo za hotel od 60 sob,

„ „ kavarno,

„ „ restavracijo

razpisuje Tržaška posojilnica in hranilnica v Trstu za svoje nove hiše „Narodni dom“.

Prijavitelj se je do 10. aprila 1904 pri omenjenemu denarnemu zavodu, ulica Sv. Frančiška št. 2, kjer se bodo dobili nadaljni podatki.

Pozor! Le „Templjev“ in „Styria-vrelec“ sta zakonito zavarovana kot rogaška kisleca. Vsi drugi proizvodi, ki ne nosijo oznamenila „Templjev-vrelec“ ali „Styria-vrelec“ in ki se varljivo prodajajo kot „Rogaška kisleca“, naj se odklanjajo. 591 b 5-1
Deželna vreška uprava Rogaška Slatina.

Mejnarodna panorama.

595 Ta teden: 1-1
= Škotsko. =

Učenca
sprejme takoj
= A. Sušnik =

trgovina špecerije in železnine
Ljubljana, Zaloška cesta.

584 2-2

„Cunard Line“

Edino direktno prevažanje potnikov v vseh razredih in tovora

„Trst-New York“

Prvo in edino vkrečanje potnikov v domačem pristanišču. Prosta izborna hrana in pijača — sedaj najnižje cene. — Vsak, ki namerava potovati, naj se preje obrne za podrobnejši poduk na oblastveno poverjeni glavni zastop parobrodne družbe

„Cunard Line“

Ljubljana, Marijin trg 1.

511 3-4

Istrsko vino

lastnega pridelika: **teran, muškati ter belo vino**, daje jamčeno pristen tropinovec se dobi pri

Antonu Ferlanu di Georgio
376 15-10 Rovinj, Istra.

Razpošilja se na drobno in debelo.

Spomnite se osirotelih otrok!
Srečke otroškega zavetišča

za ustanovitev zavetišča za osirotele otroke.
1500 dragocenih dobrotkov v skupni vrednosti **60.000 K** Glavni dobitek v vrednosti **25.000 K**.
Cena srečke **1 K**. — Žrebanje nepreklicno **dné 22. aprila 1904.**

Dobé se v vseh tobakarnah.
Uprava loterije za otroško zavetišče
krščanske dunajske ženske zveze,
Dunaj, Neuer Markt 3
379 10-8

Siab tek, pomajšljivo prebavljajo, slabosti v želodcu, glavobol iz želodca, omedlevico, zaprtje in druge želodčne bolezni in težkoče odpravlja
Bradyjeve kapljice za želodec (Marija-Geljske)
izborna preizkušeno sredstvo. Naj se zahteva izrečno Bradyjeve želodčne kapljice. Dobitajo se v lekarnah, kjer jih pa ni, pa neposredno pri lekarju **C. BRADY DUNAJ, I. Fleischmarkt št. 1.** Cena ene stekle. **K - 80** in vel steklenici **K 1-40** s navodilom v porabi. 1299 12-8

Najsigurnejša prilika za štedenje

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldan

hranilne vloge

1618 16

ter jih obrestuje po

4 3/4 %

to je, daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice sprejemajo se kot gotovina in se njih obrestovanje ne pretrga.

Rentni davek plača hranilnica sama.

Zadnja novost!

Najlepše, najmodernejše obleke pretkane z zlatimi niti, so ravno kar došle v Angleškem skladišču oblek Ljubljana, Mestni trg št. 5.

583 3-2

Avguſt Źabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne križe, kotle, peči, vrtno klop, mize, stebre, frombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.**

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-6

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!**

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakšnega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične poloŹnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarja 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

51 D 14-4

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Josip Jaro**, veleposestnik v Medvodah. — **Dr. Andrej Karlin**, stolni kanonik v Ljubljani. — **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar**, župnik pri D. M. v Polju. — **Ivan Kregar**, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — **Frančišek Leskovic**, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — **Karol Pollak**, tovarnar in posest. v Ljubljani. — **Gregor Šlibar**, župnik na Rudniku. — **Dr. Aleš Ušeničnik**, profesor begoslovja v Ljubljani.

180 26-19

Naročajte izborno ljubljansko delniško pivo

706 104-93

iz pivovarne v Žaleu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

ANTON PRESKER

479 104 6

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na havelke v naj-
večji izbi po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Pozor!

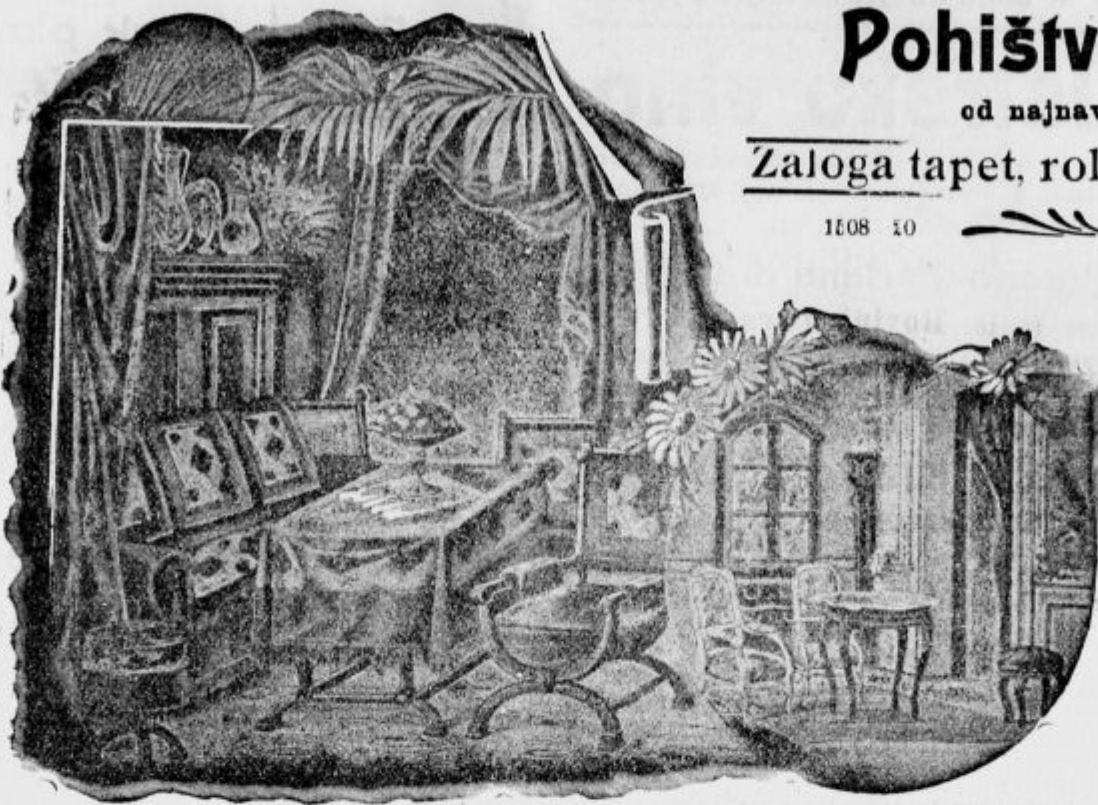
Na prodaj je iz proste roke
pritlična hiša

z vrtom in pritlikinami v obližju Ljubljane,
po niski ceni. 350 12

Kje, pové upravništvo „Slovenca“.

Zavod za mebliranje in dekoracije

FRANC DOBERLET, Ljubljana, Frančiškanske
ulice št. 10. Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste

od najnavadnejšega do najfinejšega.

Zaloga tapet, rolet, karnis za okna, zagrinjal,

1E08 10

preprog.

Največja izbira

blaga za pohištvo

Enostavne in luksuriozne

ženitbene oprave,
solidno in poceni izvršene.

Dekoracije.

Oprava celih stanovanj,
hotelov in kopališč.

Naznanilo.

Sl. p. n. občinstvu najljubljeneje naznanjam, da
sem prevzel od gosp. O. Schmidta v Ljubljani,
Turjaški trg št. 1 (preje „Katoliški dom“)

trgovino z mešanim blagom

ter da bodem sedaj isto osebno vodil.

Povodom navedenega se sl. občinstvu najto-
pleje priporočam, z zagotovitvijo, najboljše, ce-
nene in točne postrežbe.

Z velespoštovanjem
And. Verbič.

581 3-2

Žrebanje nepreklicno
23. aprila 1904.

Glavni dobitek
Kron **40.000** Kron

Srečke za sobe grevnice
po 1 krono

priporoča

J. C. MAYER
v Ljubljani.

Efektne dobitki se ne izplačajo v gotovini.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic
obrestuje hranilne vloge po

23 104-28

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske
posojilnice znaša **K 4.948.796*27.**

Stanje hran. vlog **K 4.703.762*02.** Denarni promet **K 20.246*712*13.** Stanje rez. zaklada **K 77.979*34.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zagamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje,
zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vo-
zove.

Emajlne prevlake, pristne, v
posodah po 1/8, 1/4, 1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôde.
Edino trpežno in najlepše mazilo za
trde in mehke pôde.

Voščila, štedilnega, brezbarv-
nega in barvastega za pôde; najce-
nejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsako-
vrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega
lesa in pohištva. 288 50-13

Oljnatih barv, priznane najboljših.
Oljnatih barv v tubah, g. dr.
Setöfölda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja,
pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega,
zajamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljše.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prste-
nih in rudniških.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno
l. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno
l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Ne prezreți!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom pod solidnimi cenami, obrne naj se na že
dolgo obstoječo, slehernemu znano tvrdko

Franc Čuden,

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe prvih tovarn „Union“-ur v
Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolenske železnice, trgovina s kolesi in
šivalnimi stroji.

Ljubljana, Prešernove ulice, nasproti frančiškanskega samostana.
Filijalka: Glavni trg nasproti rotovža.

Posebno priporoča pristne prave, osebno v Švici nakupljene žepne ure, dalje vsako-
vrstne **stenske (pendel) ure** z donečim bitjem v krasno izrezanih omaričah.

Največja zaloga **briljantov**, na katere slavno občinstvo posebno opozarja
glede izbire, ker so v zalogi od 25 gl. do čez tisoč goldinarjev, vdelani v različnih
oblikah (fazonah), torej lahko izvolite kaj ugodnega.

Ne prefirane cenel

Dalje priporoča bogato sortirano zalogo v pravem ali ohina srebru na-
mizno opravo (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah, kakor tudi druge iz
china srebra izdelane vsakovrstne stvari v najmodernejših oblikah. **Jako pri-
merna in porabljava splošna darila.**

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

265 9

Velika zaloga šivalnih strojev in koles — tudi motor-kolesa.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh **špekulacijskih**
vrednostnih papirjev in **vestni nasveti** za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih**
glavnih. 134 314